

Posudek na diplomovou práci Dariny Křivánkové
TVORBA REŽISÉRŮ ČESKÉ NOVÉ VLNY PO ROCE 1989:
Chytilová, Němec, Menzel

Volba tématu této práce nese záměr zdánlivě snadný: kompletně „zmapovat“ závěrečnou fázi díla tří umělců, stěžejních představitelů slavné české nové vlny. Navazuje tak v oblouku na násilně přetržený silný generační proud v 60. letech a následující kulturně pokleslou „normalizaci“, jejíž mocenské zásahy na tvůrce tvrdě dopadly. Zkoumané období si autorka vymezuje předělovým rokem 1989 až po současnost. Tvorbu Věry Chytilové, Jana Němce a Jiřího Menzela podrobuje soustředěnému průzkumu, do něhož zahrnuje hranou i dokumentární součást. Zasazuje kdysi výjimečné, mezinárodně uznávané talenty do vývojového kontextu a shledává jejich pozdní tvůrčí činnost spíše za problematickou než jednoznačně zdařilou. Registruje, kde a jak se začíná projevovat pokles úrovně (Chytilová), krize z dezorientace (Němec), anebo stylová ustrnulost (Menzel).

Metodicky postupuje D. Křivánková tradičním způsobem, drží se faktografie vycházející z rozsáhlého informačního zázemí, zabývá se genezí filmů, srovnává původní tvůrčí představu s výsledným filmovým tvarem. U každého filmu seznamuje s obsahovou a ideovou složkou, všímá si filmového výrazu a jednotlivých vyjadřovacích prostředků, odvolává se na dobový kritický ohlas, který konfrontuje s vlastními názory.

V rozdílnosti i spřízněnosti režisérských osobností zformovala diplomantka tři uzavřené profily, mezi nimiž hledá spojnice a vnitřní souvislosti vázané ke změně režimu a charakteru soudobé společnosti. Analyzuje a hodnotí filmy ve snaze po objektivitě, aniž by jí úcta k tvůrcům zabraňovala poukazovat na jejich slabiny: manýrismus stylu (Němec), karikaturní zjednodušování (Chytilová), divácké úlitby (Menzel).

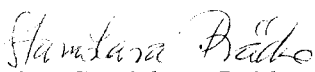
Za zvláště povedené a výstižné pokládám pasáže věnované dokumentárním filmům V. Chytilové (*Vzlety a pády*, *Troja v proměnách času*) a pojmenování kontroverzní problematiky v její hrané tvorbě (*Pasti, pasti pastičky*, *Vyhnání z ráje*), kdy režisérčiny zásadové mravní principy, navzdory jejich sociální apelativnosti, nenacházejí umělecky adekvátní výraz a ulpívají v ploše samoučelné provokace a efektnosti. Obtížněji se D. Křivánková vypořádává s Němcovými experimentálními kreacemi (*Krajina mého srdce*, *Toyen*), které vybočují z běžné

žánrové normy jako úzce subjektivní výpovědi. Ve snaze o interpretační uchopení, s tolerantním ohledem porozumět se musí potýkat s jejich artificiální nepřístupností a někdy i autorskou svévolí. V případě Jiřího Menzela lze jen litovat, že premiéru jeho nového filmu autorka nestihla a nemohla tak jeho filmovou tvorbu docelit.

Na diplomové práci D. Křivánkové hodnotím její profesionální orientaci, důkladnost, s níž téměř v úplnosti obsáhla zadané téma, i zúročení mnohaleté novinářské praxe, kdy jako redaktorka Lidových novin soustavně sledovala – v recenzích a interview – zvolené režiséry.

Cennou součástí této práce je její příloha sestávající z obsáhlých rozhovorů autorky s dotyčnými tvůrci. Jde o cíleně vedené dialogy ad hoc k tématu práce; odpovědi režisérů verifikují a doplňují rozbory v předchozích kapitolách, k nimž přiléhají jako dokumentační komplement.

Diplomová práce Dariny Křivánkové splňuje základní nároky a náležitosti, proto ji doporučuji k obhájení a navrhuji hodnocení velmi dobře.

doc. Stanislava Přádná
(vedoucí práce)

Praha, 5. 9. 2006